

Informatie starten logopediepraktijk

Regelmatig komen bij de NVLF vragen binnen over het starten van een eigen praktijk. In dit stuk is de belangrijkste informatie over het starten van een logopediepraktijk gebundeld. In dit stuk gaat het over:

- De start van een praktijk: onderzoek de mogelijkheden en maak een (ondernemers)plan.
- Hoe u de beloning voor uw werk ook daadwerkelijk ontvangt: maak goede afspraken met afnemers en zorg dat u uw geld binnenkrijgt.
- Wat u met de fiscus te maken hebt: oriënteer u goed en voorkom verrassingen.
- Welke risico's u loopt en hoe u die eventueel kunt afdekken: verdiep u in verzekeringen.
- De wettelijke eisen waaraan u moet voldoen als vrijgevestigde logopedist: zorg dat u goed voorbereid bent.

U kunt een praktijk starten door:

- Een nieuwe praktijk op te zetten;
- Een bestaande praktijk over te nemen;
- Een samenwerkingsverband aan te gaan met een reeds gevestigde collega.

1. Oriëntatie

1.1 Vestigingseisen

Op grond van de Mededingingswet mogen beroepsgroepen geen besluiten nemen of afspraken maken die een beroepsbeoefenaar beperken in zijn vrijheid tot het bepalen van een vestigingsplaats. In beginsel kan een praktijk dus overal worden gevestigd.

Informeel wel vooraf bij de gemeente of vestiging op het door u gewenste adres mogelijk is, of er voorwaarden aan verbonden zijn en of een vergunning aangevraagd moet worden. Dit geldt ook in die gevallen waarbij u uw praktijkruimte in uw woonhuis wilt vestigen.

1.2 Onderzoek naar de vraag naar logopedie

Het is zinvol te onderzoeken of de vestiging van een praktijk economisch haalbaar is. Doe daarom een gedegen onderzoek naar de vraag naar logopedie en het bestaande (of toekomstige) aanbod aan de zorg die u wilt leveren. Het gaat dan bijvoorbeeld over de volgende vragen.

- Hoeveel logopedisten zitten in de omgeving? Kijk daarbij niet alleen naar de eerstelijnspraktijken, maar ook naar de ontwikkelingen in de tweedelijns.
- Zijn er logopedisten in instellingen werkzaam?
- Opereren die logopedisten ook in de eerstelijns of is er juist vraag vanuit de tweedelijns?
- Is er vraag naar logopedie vanuit het onderwijs of de gemeente?
- Is er sprake van wachtlijsten bij de al bestaande praktijken?
- Geven collega's aan dat er behoefte is aan een nieuwe praktijk?
- Wat vindt de zorgverzekeraar?

Een hulpmiddel bij het bepalen van de vraag naar logopedie is de VAAM. Met behulp van de Vraag Aanbod Analyse Monitor (VAAM) van het NIVEL kunt u een toekomststraming maken voor de zorgvraag in de eerstelijns.

Met de monitor is de vraag te berekenen naar huisartsenzorg, farmaceutische zorg, fysiotherapeutische zorg en andere eerstelijns zorg. Daarnaast is met de zorgvraagmonitor op lokaal niveau de vraag naar zorg voor specifieke aandoeningen zoals chronische ziektes en psychosociale problemen te bepalen. De vraag is gebaseerd op de bevolkingssamenstelling van de gemeente, wijk of buurt. Per buurt, wijk of gemeente worden de demografische gegevens en de zorgvraag kwantitatief in beeld gebracht. Ook wordt voor verschillende groepen cliënten een aantal kwalitatieve aandachtspunten aangegeven. De gegevens over de bevolkingssamenstelling van buurt en wijk zijn gebaseerd op de meest actuele gegevens van het Centraal Bureau voor Statistiek. De applicatie is te raadplegen via www.nivel.nl/vaam.

1.3 Solo of samen?

In veel gevallen start een logopedist een solopraktijk of gaat werken in een groepspraktijk. Daarnaast komen er in het land steeds meer gezondheidscentra. In een gezondheidscentrum en/of GOED

(Gezondheidscentrum onder een dak) werken huisartsen met andere zorgverleners samen. De samenwerking vindt plaats vanuit een gemeenschappelijke doelstelling binnen één organisatie en in een gemeenschappelijk gebouw. In de organisatie zijn in ieder geval aanwezig: huisartsgeneeskunde, thuiszorg en maatschappelijk werk en in veel gevallen fysiotherapie en een apotheek. Daarnaast kunnen ook verloskunde en logopedie aanwezig zijn.

Er is veel politiek draagvlak voor multidisciplinair samenwerken en in gemeenten wordt de vorming van gezondheidscentra gestimuleerd. In de meeste nieuwe wijken is standaard plaats voor een gezondheidscentrum. Ook zorgverleners zelf zien de meerwaarde van samenwerking tussen de verschillende (para)medische disciplines. Het is belangrijk om, voor u start, te bekijken wat (mogelijk toekomstige) ontwikkelingen zijn in uw omgeving.

1.4 Ondernemingsplan

Wanneer u als logopedist een eigen praktijk wilt starten, is het verstandig om een ondernemingsplan te schrijven. In het bedrijfsleven is dat heel gebruikelijk omdat bijvoorbeeld banken, gemeenten of andere instellingen daarnaar vragen. Wat zijn de plannen, hoe gaat u dit aanpakken, welke investeringen zijn nodig en hoe worden die gefinancierd? Het ondernemingsplan kan gebruikt worden om een financiering van de grond te krijgen of een contract met een zorgverzekeraar of instelling te krijgen.

In het plan beschrijft u hoe u wilt dat de praktijk eruit zal gaan zien, met wie u denkt te gaan samenwerken, noem maar op. Ook de investering (in euro's) hoort in een dergelijk plan. Zijn er kosten voor een eventuele verbouwing, welke kosten zijn er voor de inrichting van de praktijk en de aanschaf van materialen. Houd rekening met de inrichtingseisen voor een eerstelijns praktijk. U beschrijft ook welke doelstellingen u wilt gaan realiseren etc.

Naast inkomsten uit de contracten met de zorgverzekeraars, hebben veel logopedisten ook inkomsten uit werkzaamheden die zij verrichten voor bijvoorbeeld gemeenten, instellingen, scholen etc.

Ook hier geldt dat het van belang is dat er goede afspraken worden gemaakt over de te leveren diensten, betalingen en andere voorwaarden waaronder de logopedist werkt. Zet alle afspraken op papier. Informatie over een ondernemingsplan is ook te verkrijgen bij de [Kamer van Koophandel](#).

2. Voorbereiding

2.1 Inschrijving Kamer van Koophandel

Door invoering van de nieuwe Handelsregisterwet per 1 juli 2008 zijn alle ondernemingen en rechtspersonen verplicht zich in te schrijven in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel (KvK). Dat geldt ook voor vrijgevestigde logopedisten.

Vanaf het moment dat u ingeschreven staat in het Handelsregister, moet u het nummer waaronder u ingeschreven staat, vermelden op alle uitgaande brieven, declaraties, e-mail en andere aankondigingen. Rechtsvormen zoals eenmanszaken, naamloze vennootschappen en maatschappen hoeven de jaarrekening niet te deponeren in het Handelsregister. Kijk voor meer informatie op de site van de [Kamer van Koophandel](#) of in onze veelgestelde vragen.

2.2. Registreren AGB-register

Een AGB-code is een persoonsgebonden code die de logopedist nodig heeft voor het elektronische declaratieproces tussen zorgverlener en zorgverzekeraar. Naast de specifieke AGB-code voor de zorgverlener bestaat er ook een specifieke AGB -code voor de praktijk(ruimte). Als u in een bestaande praktijk gaat werken is het aanvragen van een AGB-code voor de praktijk(ruimte) niet nodig. Uw persoonlijke AGB-code wordt gekoppeld aan de bestaande praktijk.

Via de website www.agbcode.nl kunt u kosteloos een AGB-code aanvragen. Bent u ingeschreven in (één van de) kwaliteitsregisters Paramedici, vermeldt u dan het registratienummer op de aanvraag. Met deze gegevens kan Vektis uw aanvraag sneller en eenvoudiger verwerken.

Op de site www.agbcode.nl vindt u de benodigde formulieren voor het aanvragen van een persoonlijke en/of praktijk-AGB-code. De verwerkingstermijn bedraagt twee tot drie werkweken. Op basis van de registratie in het AGB-register kan de zorgverzekeraar zien welke en hoeveel zorgaanbieders er in een bepaalde praktijk werkzaam zijn. Voor het doorsturen van verzekerden naar de juiste praktijken is dit belangrijke informatie. Na het aanvragen van een AGB-code voor de praktijk en/of medewerker vraagt u (indien gewenst) een overeenkomst aan de zorgverzekeraar.

2.3 Overeenkomsten met zorgverzekeraars

De meeste praktijken in de eerstelijns werken met overeenkomsten met zorgverzekeraars.

Om behandelingen te kunnen declareren bij een zorgverzekeraar is een overeenkomst vereist tussen zorgverlener en een zorgverzekeraar. De zorgverlener moet zelf een overeenkomst schriftelijk aanvragen bij de zorgverzekeraars. De overeenkomsten met de zorgverzekeraars worden iedere 1-2 jaar afgesloten. In september/oktober worden deze aangeboden. Er zijn per zorgverzekeraar verschillen in de voorwaarden en de hoogte van het tarief dat de zorgverzekeraars voor de verschillende prestaties bieden.

Gedurende het jaar kunnen ook overeenkomsten met de zorgverzekeraars aangevraagd worden. Hoe de zorgverzekeraars de aanvraag beoordelen kan per zorgverzekeraar verschillen. Het inkoopbeleid van zorgverzekeraars vindt u op onze website onder tarieven. Voor het verkrijgen van een overeenkomst met de zorgverzekeraars is inschrijving in het Kwaliteitsregister Paramedici vrijwel altijd vereist. Kijk voor meer informatie op de website van het [Kwaliteitsregister Paramedici](#). Bent u ingeschreven in één van NVLF-registers als behandelaar van stotteren, afasie of preverbaal logopedie, stuur dan ook een kopie van het certificaat mee bij de aanvraag van de overeenkomst.

3. Declareren

3.1 Vecozo

Zorgverzekeraars hebben in de overeenkomsten opgenomen dat de logopedist de behandelingen declareert door de declaratiegegevens via de internetapplicatie www.VECOZO.nl aan te leveren. VECOZO staat voor Veilige Communicatie in de Zorg. Door het aanvragen van (digitale) certificaten bij VECOZO kunt u gebruik maken van deze dienst. De diensten van VECOZO zijn kosteloos. Gebruikers van VECOZO kunnen met een VECOZO-certificaat ook gebruik maken van andere diensten, zoals het controleren van verzekerdegegevens van patiënten, het raadplegen van AGB-codes van andere zorgverleners en het beheren van (een deel van) uw AGB-registratie.

3.2 Declareren

Om (elektronisch) te kunnen declareren zijn bovenstaande gegevens nodig. Voor de afhandeling van de (elektronische) declaraties bestaan er uniforme afspraken tussen de zorgaanbieders en de zorgverzekeraars. Die afspraken zijn vastgelegd in zogenaamde EI-standaarden (Externe Integratie). Vektis ontwikkelt en beheert deze standaarden voor de zorgverzekeraars.

Logopedisten moeten de declaratiegegevens geautomatiseerd aanleveren bij zorgverzekeraars volgens de standaard Externe Integratie Declaraties Paramedische hulp van Vektis. Er zijn speciaal voor de logopedisten diverse softwareprogramma's ontwikkeld. Deze zijn geschikt voor de administratie van praktijken logopedie en voldoen aan het pakket van eisen voor de financiële administratie zoals zijn vastgesteld door Vektis.

Daarnaast kunnen de zorgverzekeraars ook deels zelf bepalen hoe het gegevensverkeer tussen zorgverzekeraars en aangesloten logopedisten dient te verlopen. Deze eisen zijn verwerkt in de meeste softwarepakketten. Het is raadzaam om u goed te laten informeren over de verschillende softwarepakketten. Voor u overgaat tot de koop vraagt aan de leverancier of u het softwarepakket een paar weken kunt uitproberen. Informatie over de adressen van de leveranciers van softwarepakketten staan op onze website.

Prestatiecodes logopedie

De prestatiecodes voor logopedie staan op onze website onder tarieven.

Tarieven logopedische behandelingen

Informatie over de berekening van de tarieven staan op onze website.

3.3. Declareren zonder contract

Indien u geen contract heeft afgesloten met een zorgverzekeraar kunt u als logopedist de rekening naar de verzekerde sturen. De verzekerde krijgt meestal 75% / 80% van de behandeling door de zorgverzekeraar vergoed.

3.4. Zorg aan illegalen en asielzoekers

Voor twee groepen patiënten zijn specifieke regelingen getroffen. Dit betreft de zorg aan illegalen en aan de zorg aan asielzoekers. De uitvoering de regeling Financiering zorg aan illegalen is in handen Van het CAK, Het CAK kan een bijdrage aanvragen voor de kosten van medische zorg die u aan hen heeft verleend.

Kijk [hier](#) voor meer informatie

De vergoeding van de zorg aan asielzoekers is vastgelegd in de regeling Zorg Asielzoekers. De Regeling Zorg Asielzoekers omvat de ziektekostenregeling die het Centraal Orgaan opvang asielzoekers (COA) heeft opgesteld voor asielzoekers. Het COA heeft de uitvoering van deze regeling in handen gegeven van Arts&Zorg. Arts&Zorg wordt ondersteund door Zorgverzekeraar DSW.

4. Wettelijke regelingen

4.1 Eigen bedrijf starten vanuit werkloosheid of arbeidsongeschiktheid

Onder bepaalde voorwaarden is het mogelijk om met (gedeeltelijk) behoud van uitkering een eigen bedrijf te starten. Kijk daarvoor op www.uwv.nl.

4.2 Besluit Bijstandverlening zelfstandigen (Bbz)

Starters en zelfstandigen kunnen voor financiële bijstand een beroep doen op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz). De belangrijkste voorwaarde om voor het Bbz in aanmerking te komen is dat uw bedrijf of zelfstandige beroep of te starten bedrijf of beroep 'levensvatbaar' is, zodat u na enige tijd zonder hulp van het Bbz verder kunt. Het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) kent verschillende mogelijkheden van bijstandsverlening. De volgende groepen kunnen een beroep doen op het Bbz:

1. startende zelfstandigen
2. gevestigde zelfstandige in tijdelijke financiële problemen
3. oudere zelfstandigen (ouder dan 55 jaar) met een niet-levensvatbaar bedrijf
4. zelfstandigen die hun bedrijf willen beëindigen

Kijk voor meer informatie www.rijksoverheid.nl.

5. Belastingen

Als vrijgevestigd logopedist krijg je op verschillende manieren met de fiscus te maken. De fiscus geeft (startende) ondernemers veel voordelen. Bij de belastingdienst is veel informatie te krijgen; schriftelijk, via de website en in bijeenkomsten. Kijk op www.belastingdienst.nl. Ook bij de Kamer van Koophandel www.kvk.nl is handige informatie te vinden over het starten van een ondernemer en fiscale faciliteiten.

5.1 BTW-verplichtingen logopedist

Er geldt een algehele BTW vrijstelling voor (para)medische behandelingen, gericht op genezing. Voor jou als logopedist geldt dat je geen BTW hoeft te berekenen en te betalen over je behandelingen. De vrijstelling geldt voor alle prestaties waarvoor de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) een tariefbeschikking heeft afgegeven zoals Hanen ouderprogramma, Intergraal Stotteren Zorg (IZS), overleg met derden, verslaglegging aan derden en een niet nagekomen afspraak. De vrijstelling geldt omdat de prestaties voortvloeien uit een medische (be)handeling. Voor het beoordelen van het voornaamste doel van de medische (be)handeling is de context waarin de diensten worden verricht van belang. Medische diensten met als voornaamste doel het bevorderen, herstellen of in standhouden van de gezondheid van een patiënt blijven vrijgesteld van BTW. Ook voor preventieve

handelingen met als voornaamste doel het bevorderen, herstellen of instandhouden van de gezondheid van een patiënt blijft de BTW-vrijstelling van toepassing. Voor het geven van cursussen, trainingen en dergelijke moet u wel BTW betalen.

6. Risico's afdekken

Ondernemen is risico nemen. Het is wel verstandig om vooraf die risico's in kaart te brengen en te bekijken welke risico's u moet verzekeren en welke risico's u zelf kunt of wilt dragen. Zorg in ieder geval voor een beroepsaansprakelijkheidsverzekering en voor een verzekering van de risico's die verbonden zijn aan je bedrijfspan (opstalverzekering). Informeer altijd bij diverse verzekeringsmaatschappijen, de premies kunnen sterk variëren. Bedenk ook of in uw specifieke situatie behoefte is aan een inboedel/brandverzekering of glasverzekering. Er zijn ook bedrijvenverzekeringen waarin verschillende risico's gedekt zijn.

6.1 Inkomen tijdens ziekte en arbeidsongeschiktheid

Als vrijgevestigde logopedist bent u niet meer verzekerd voor de werknemersverzekeringen zoals de Ziektewet, de arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (WIA/WGA) en de WAO. Als zelfstandige kunt u het risico tegen arbeidsongeschiktheid verzekeren. Deze verzekering garandeert een uitkering wanneer men door ziekte of ongeval niet in staat is te werken. De NVLF heeft in samenwerking met Frisia Verzekeringen een collectiviteitcontract betreffende de arbeidsongeschiktheidsverzekering voor de leden afgesloten.

6.2 Zwangerschap

Regeling Zelfstandig en Zwanger (ZEZ)

Vrouwelijke zelfstandigen hebben een wettelijk recht op een zwangerschaps- en bevallingsuitkering van minimaal zestien weken. De uitkering in de zogeheten Zelfstandig en Zwanger-regeling (ZEZ-regeling) bedraagt maximaal het wettelijk minimumloon. Zelfstandigen die in het voorafgaande jaar minstens 1.225 uur werken, krijgen een uitkering op dit niveau. Voor zelfstandigen die minder dan 1.225 uur werken, hangt de uitkering af van de winst/inkomsten in het jaar voordat de uitkering wordt uitgekeerd. Het recht op een zwangerschaps- en bevallingsuitkering voor zelfstandigen is geregeld in de Wet arbeid en zorg. De regeling wordt uitgevoerd door de [UWVwerkbedrijf](#) en betaald uit de algemene middelen.

6.3 Pensioen

Als zelfstandige bouwt u geen pensioen op. U kunt zelf een pensioenvoorziening treffen. Dit kan door een lijfrente af te sluiten, door geld apart te zetten (bijvoorbeeld via het zogenaamde banksparen). Bij een assurantieadviseur kunt u hierover informatie inwinnen. Een assurantieadviseur die bekend is met de beroepsgroep is de VVAA of Bonnier&Veraa.

6.4 Beroepsaansprakelijkheid

Het is van het grootste belang dat iedere logopedist een beroepsaansprakelijkheidsverzekering afsluit. Deze dekt zowel schade die men aan derden toebrengt bij uitvoeringen van het beroep, als ook de schade die optreedt tijdens de aanwezigheid van derden in de praktijkruimte.

Bij het opzeggen van de aansprakelijkheidsverzekering is het belangrijk dat de verzekering na opheffing toch nog een 'doorlooperperiode' heeft. Dit i.v.m. mogelijke schadeclaims die in een later stadium kunnen ontstaan bijvoorbeeld door een patiënt die claimt dat hij/zij in de praktijkperiode niet goed is behandeld. U kunt een beroepsaansprakelijkheid afsluiten bij bijvoorbeeld de VVAA of Bonnier&Veraa.

6.5 Rechtsbijstandsverzekering voor bedrijven

Het is aan te bevelen om een rechtsbijstandsverzekering af te sluiten voor bedrijven. U kunt deze bijvoorbeeld afsluiten via de VVAA en Bonnier&Veraa. Heeft u geen verzekering dan kunt u als lid van de NVLF tegen een gereduceerd tarief terecht bij advocatenkantoor Dudink en Starink.

6.6 Ziektekosten

De Zorgverzekeringswet geldt ook voor zelfstandigen. Wettelijk bent u verplicht een ziektekostenverzekering af te sluiten bij een zorgverzekering.

7. Praktijkvoering

U bent zover dat u van start wilt gaan. Waar moet u aan denken? Welke rechten en plichten heeft u? Als vrijgevestigd logopedist moet u zich houden aan verschillende wetten en regels. Tevens moet u na het tekenen van een overeenkomst met de zorgverzekeraar zich houden aan de verplichten in de overeenkomst.

Hieronder staan enkele verplichtingen beschreven. Kijk ook op de website bij de wet- en regelgeving.

7.1 Burgerservicenummer in de zorg (BSN-Z)

U bent verplicht de identiteit van al uw patiënten vast te stellen en dit vast leggen in uw administratie. Deze verplichting is vastgelegd in de wet BSN-Z. U hoeft het BSN niet zelf op te vragen als u het BSN (bijvoorbeeld via een verwijzing) heeft verkregen van een andere zorgaanbieder die de juistheid van het BSN al eerder heeft vastgesteld. Indien het BSN van een patiënt is verkregen via een zorgverzekeraar (het verzekeringspasje of na controle op verzekeringsrecht bij VECOZO, de COV-check), kan dit worden overgenomen in de administratie.

Als u twijfelt aan de juistheid van het BSN, moet u het BSN verifiëren bij VECOZO via de COV-check of via de Sectorale Berichten Voorziening in de Zorg (SBV-Z).

7.2 Bewaarplicht Patiëntendossier

Op grond van de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO) moet u voldoen aan eisen rondom de dossiervoering en het bewaren van uw patiëntendossiers (ten minste 15 jaar).

7.3 Bewaarplicht administratie/boekhouding

U dient voor een correcte afrekening naar de fiscus te zorgen voor een goed toegankelijk archief en bent ook verplicht om uw administratie te bewaren (ten minste 7 jaar). Het gaat hier om alle stukken die relevant zijn voor het vaststellen van uw inkomsten: rekeningen, bonnen van kosten, betalingsbewijzen, rekeningafschriften etc.

7.4 AVG (Algemene Verordening Gegevensbescherming)

De AVG zorgt voor de beveiliging van persoonsgegevens. Voor heel Europa gelden dezelfde regels voor het verwerken van persoonsgegevens. Het uitgangspunt van de AVG is dat persoonsgegevens niet zonder meer verwerkt en beheerd mogen worden door zorginstellingen.

Elke praktijk verwerkt persoonsgegevens. Zo zijn namen, adressen en telefoonnummers van klanten aan te merken als persoonsgegevens. U dient als bedrijf waakzaam te zijn met het beheren en verwerken van deze gegevens. Zo is het bijvoorbeeld vereist dat uw patiënt expliciet toestemming verleent, alvorens u rechtmatig persoonsgegevens verwerkt. U moet als bedrijf ook aantonen welk rechtmatig doel u heeft voor het verwerken van persoonsgegevens. Tevens volgt er een strengere handhaving op de nieuwe regelgeving.

7.5 Praktijkruimte

Kijk voor de inrichtingseisen voor een praktijkruimte op onze website onder praktijkvoering.

7.6 Licenties afspelen muziek praktijk

Voor het afspelen van muziek buiten de huiselijke kring moet worden betaald. Kijk voor meer achtergrondinformatie en voor het aanvragen van de licenties op de websites van [Sena](#) en [Buma](#).

7.7 Reprerecht

[Reprerecht](#) is een vergoeding die bedrijven, overheidsinstellingen en onderwijsinstellingen betalen voor het kopiëren uit boeken, kranten en tijdschriften. Deze publicaties zijn beschermd met het auteursrecht.

8. Publiciteit

Als (startende) logopedist mag u 'reclame' maken voor uw praktijk. Neem daarbij de regels van collegialiteit in acht. Wat in ieder geval (ook wettelijk) niet mag is melden dat u beter bent dan collega's. Als lid van de NVLF mag u gebruik maken van het logopedistenembleem. Dit kunt u bestellen via de webshop. Voor het bestellen van briefpapier, afsprakenkaartjes, visitekaartjes etc. kunt u ook bij de NVLF terecht.

9. Praktijkmedewerkers

Als u een praktijk overneemt waar medewerkers werkzaam zijn dan bestaat de kans dat u de medewerkers overneemt.